

Голубов С.В.,

Франко Н. О.

викладач кафедри філософії

КПІ ім. Ігоря Сікорського

ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО УПРАВЛІННЯ РЕСУРСНИМ ПОТЕНЦІАЛОМ ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ

Сучасна економічна реальність відзначається значними турбулентними процесами, які зумовлені швидкими трансформаціями споживчої поведінки, нестабільністю вартості виробничих ресурсів, загостренням конкурентного протистояння та глибинними структурними змінами у вітчизняній господарській системі. У таких обставинах проблематика результативного управління ресурсною базою господарюючих суб'єктів переходить у категорію пріоритетних завдань, адже саме раціоналізація використання наявних можливостей визначає здатність підприємств пристосовуватися до турбулентності зовнішніх умов і утримувати стійкі ринкові позиції.

Вивчення ресурсної бази підприємств харчопереробної галузі виявляє істотні можливості для покращення результативності задіяння матеріально-технічних, грошових та людських активів. Особливо актуальною стає необхідність побудови адаптивних управлінських механізмів, спроможних швидко відповідати на ринкові коливання. Вивчення практичної діяльності суб'єктів рибопереробки демонструє, що класичні управлінські підходи до роботи з ресурсами виявляються малоефективними за умов високої непередбачуваності, що актуалізує необхідність розробки нестандартних управлінських концепцій.

Для детального вивчення було обрано ТОВ «Айсберг-Фіш», на базі якого проведено всебічний аналіз результативності управління ресурсною базою організації. Застосування факторних та таксономічних аналітичних інструментів дало змогу встановити, що продуктивність використання ресурсів перебуває на задовільному рівні, а найбільшими проблемними сферами виступають недостатні темпи обігу оборотних коштів та обмеженість асортиментної лінійки. Фінансово-господарський аналіз продемонстрував відносну стабільність функціонування організації, водночас виявив потребу в оновленні виробничої бази та вдосконаленні маркетингових підходів.

Для підвищення результативності управління ресурсною базою розроблено систему нестандартних заходів, орієнтованих на диверсифікацію виробничого процесу та вдосконалення збутової системи. Перша складова передбачає запуск нового асортименту рибних паст із прісноводної сировини під комерційною назвою «Русалочка річна». Новаторський характер продукції визначається застосуванням нетипових для українського споживчого ринку комбінацій складників та спрямуванням на покупців, які віддають перевагу натуральності, значній поживній цінності та неординарним смаковим якість.

Розроблено чотири асортиментні позиції рибних паст: перша містить сомову рибу у поєднанні із запеченими овочами, друга виготовляється із додаванням ікри товстолобика за класичною рецептурою, третя включає коропа з грибними інгредієнтами, четверта характеризується присутністю подвійної ікри. При створенні кожної позиції враховувалися сучасні вимоги до здорового харчування, забезпечено збалансований склад поживних речовин. Відсутність прямих аналогів серед конкурентів на вітчизняному ринку створює передумови для встановлення цінової політики преміум-класу та формування принципово нової товарної ніші.

Другий напрям удосконалення діяльності підприємства пов'язаний із трансформацією маркетингової роботи шляхом активного залучення сучасних цифрових каналів збуту продукції. Планується впровадження адресної реклами у мережах соціальної комунікації, створення інтернет-платформи для здійснення прямої торгівлі, використання електронних інструментів маркетингових комунікацій та формування контент-майданчика для постійного діалогу з потенційними покупцями. Перехід маркетингу у цифровий формат відкриває можливості для суттєвого збільшення географії присутності на ринку, інтенсифікації руху товарних запасів та налагодження безпосередніх зв'язків зворотного інформування від споживачів.

Економічна аргументація розроблених заходів виконана із застосуванням інструментів інвестиційного аналізу. Сукупний розмір потрібних капіталовкладень складає 2,8 млн грн, де переважна частка направляється на закупівлю виробничих потужностей. Обчислення продемонстрували значну економічну доцільність ініціативи: чиста дисконтована вартість має позитивне значення, внутрішня ставка прибутковості складає 16,8%, коефіцієнт прибутковості капіталовкладень дорівнює 1,34, а період повернення інвестицій становить 2,9 року.

Прогнозні обчислення свідчать про можливість нарощування обсягів збуту товарів на 20% протягом дванадцяти місяців після реалізації нововведень. Передбачається підвищення рентабельності реалізації на 3,5 відсоткових пункти, покращення коефіцієнтів оборотності активів на 14%, зростання продуктивності трудових ресурсів на 12%. Втілення розроблених заходів матиме комплексний позитивний ефект на різноманітні компоненти ресурсної бази: оптимізується структура джерел фінансового забезпечення, підвищиться результативність задіяння матеріально-технічних ресурсів, активізується мотиваційна система персоналу.

Слід зазначити, що реалізація пропонованих заходів приносить не лише короткотермінові фінансові ефекти, але й сприятиме зміцненню довгострокових конкурентних позицій підприємства. Вихід у нові асортиментні сегменти знижує ризики від інтенсивної цінової конкуренції, характерної для традиційних ринкових ніш, тоді як впровадження сучасних цифрових маркетингових інструментів забезпечує здатність оперативно реагувати на зміни у вподобаннях споживачів. Створена управлінська система роботи з ресурсним потенціалом характеризується значною гнучкістю та спроможністю швидко трансформуватися відповідно до змін у зовнішньому бізнес-середовищі.

Отримані у ході дослідження результати демонструють, що успішне нарощування ресурсного потенціалу підприємств харчопереробного сектору в умовах значної невизначеності вимагає комплексного підходу, що поєднує впровадження продуктивних інновацій, технологічну модернізацію виробничих потужностей, цифрові трансформації у сфері маркетингу та побудову гнучких управлінських систем. Запропоновані методичні підходи до аналізу ефективності використання ресурсного потенціалу можуть знайти застосування на підприємствах інших галузей харчової промисловості, що підвищує практичну значущість проведеного дослідження.

Перелік посилань:

1. Приступа В.І. Теоретико-методичний підхід до формування механізму управління ресурсним потенціалом підприємства. Економіка та держава. 2021. № 1. С. 159-163. URL: <http://www.economy.in.ua/?op=1&z=4849&i=23>.
2. Н. І. Костецька. Стратегічне управління потенціалом підприємства: теоретико-методичні аспекти. Економічний вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут». 2021. № 21. URL: <https://ev.fmm.kpi.ua/article/view/252604>.
3. Сембай, Н. (2023). Сучасні стратегії інноваційного бізнесу в системі харчової промисловості України. Herald of Khmelnytskyi National University. Economic Sciences, 314(1), 285-289. <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2023-314-1-43>
4. Дем'яненко, Н., Красота, О., та Яснолоб, І. (2023). Роль українських інноваційних центрів у розвитку аграрного сектору та ланцюгів поставок. Інженерні зборники, 40 (1), 17. <https://doi.org/10.3390/engproc2023040017>